

mende magt – ikke kan anses for omfattet af grundlovens § 64, 1. pkt., om dommers funktionelle uafhængighed, ligger det efter Retsplejerådets opfattelse som en forudsætning for hele ordningen med retsmægling, at hverken offentlige myndigheder eller andre kan give retsmæglerne – dvs. hverken dommere eller advokater – bindende pålæg vedrørende en konkret retsmægling, og eventuelle interessekonflikter vil efter Retsplejerådets opfattelse kunne løses ved hjælp af de inhabilitetsregler, der foreslås indført for retsmæglerne, jf. nærmere pkt. 3.8 nedenfor. Det forhold, at der vil kunne være sager, hvor en dommer på grund af inhabilitet vil være afskåret fra at fungere som retsmægler, kan efter Retsplejerådets opfattelse ikke begrunde, at dommere generelt bør være afskåret fra at fungere som retsmæglerne. Det følger af de almindelige inhabilitetsregler, at en domstolsjurist, vil være afskåret fra at bedømme, om en kollega har begået fejl eller forsømmelser, hvis der herved kan rejses tvivl om den pågældendes fuldstændige upartiskhed. En dommerfuldmægtig eller retsassessor i fogedretten vil således være inhabil i en sag om, hvorvidt en dommer ved det pågældende embede, der har fungeret som retsmægler, har begået fejl eller forsømmelser i forbindelse med retsmæglingen. Retsplejerådet deler derfor ikke de betænkeligheder, der er anført vedrørende fogedrettens prøvelse af indsigelser mod retsforlig på grund af fejl eller forsømmelser begået af en dommermægler, idet det forhold, at en domstolsjurist vil skulle efterprøve, om en anden domstolsjurist har begået fejl eller lignende, ikke er en problemstilling, der gør sig særskilt gældende for retsmægling.

Med hensyn til fogedrettens mulighed for overhovedet at prøve indsigelser mod gyldigheden af forlig, hvis indsigelserne støttes på, at dommeren har gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelser i forbindelse med retsmæglingen, bemærker Retsplejerådet, at der efter rådets opfattelse ikke gælder – og heller ikke bør gælde – en begrænsning i fogedrettens adgang til efterprøvelse. Retsplejelovens § 501, stk. 2, henviser til retsplejelovens § 270, stk. 2, der omhandler fejl ved *rettens* handlinger. Da retsmægleren i en retsmægling ikke fungerer som »retten«, gælder begrænsningen i adgangen til efterprøvelse efter Retsplejerådets opfattelse ikke med hensyn til retsforlig indgået som led i en retsmægling.

Endelig bemærker Retsplejerådet, at der har været anført betænkeligheder af økonomisk karakter, bl.a. at det ikke bør være det offentlige, der betaler for udgifterne ved retsmæglinger, samt at en sådan ordning, hvor dommere skal fungere som retsmægler, vil påføre domstolene udgifter til navnlig uddannelse, lokaler

og sekretariatsbistand. Endvidere kan den pågældende form for retsmægling lige så godt varetages af private som af det offentlige.

Retsplejerådet anfører, at indførelse af en permanent ordning med retsmægling vil medføre visse merudgifter for domstolene til bl.a. uddannelse af dommere som retsmæglerne, informationsvirksomhed og honorering af advokatmæglerne, idet Retsplejerådet finder, at retsmægling bør være en mulighed, der uden yderligere, særskilt betaling stilles til rådighed for parterne, uanset om retsmægleren er dommer eller advokat. Retsplejerådet bemærker, at retsmægling er en yderligere mulighed i forhold til den traditionelle konfliktløsning ved domstolene, og at indførelse af en permanent ordning med retsmægling naturligvis ikke er til hinder for, at parterne kan vælge at benytte sig af udenrettlige tilbud om konfliktløsning, herunder meditation.

Retsplejerådet finder på denne baggrund, at dommere bør kunne fungere som mægler i en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling, og at også andre domstolsjurister, dvs. retsassessorer og dommerfuldmægtige, bør kunne deltage i retsmæglingen. Retsplejerådet bemærker, at retsmægling ikke forudsættes at være et led i det almindelige uddannelsesforløb for domstolsjurister, men derimod at være en mulighed for de, der som følge af en særlig interesse herfor vælger at gennemgå den relevante retsmægleruddannelse, og som herefter findes egnet som og særligt udpeges til at fungere som retsmægler.

3.6.3. Retsplejerådet har overvejet, om der foreligger omstændigheder, der kan begrunde, at advokater ikke fremover bør kunne fungere som retsmægler i en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling.

Retsplejerådet peger på, at det fremgår af evalueringen af forsøgsordningen, at de advokater, der har fungeret som retsmæglerne, har opnået lige så gode resultater som de dommere, der har fungeret som retsmæglerne. Endvidere er det blevet oplevet som positivt, at der har medvirket mægler med forskellig (juridisk) baggrund.

Retsplejerådet har overvejet, om det forhold, at retsmægling foregår i domstolsregi, taler for, at det ved en permanent ordning alene bør være dommere (eller andre domstolsjurister), der skal kunne udpeges som retsmæglerne, men Retsplejerådet finder ikke, at dette forhold – i lyset af erfaringerne fra forsøgsordningen – taler imod at lade advokater fungere som retsmæglerne. Retsplejerådet finder tværtimod, at det må anses for en fordel for ordningen, hvis der både